

PRO TEBE

(For You)

by

Kateřina Havránková

Autor: Kateřina Havránková
Režisér: Kateřina Havránková
Redaktor / Dramaturg: Brit Jensen
Zvuková a technická realizace: Radim Dlesk
Produkce: Klára Illiášová
Stopáž v minutách: 18:00
Název stanice, která pořad odvysílala: Český rozhlas Dvojka, Český rozhlas Wave
Překladatel: Halka Varhaníková

Author: Kateřina Havránková
Direction: Kateřina Havránková
Dramaturge: Brit Jensen
Sound and technical execution: Radim Dlesk
Production: Klára Illiášová
Footage: 18:00
Station: Czech Radio Dvojka, Czech Radio Wave
Translator: Halka Varhaníková

SYNOPSIS

Pro tebe – Jak žít s vírou, když tě církev nechce?

Jirka je zřejmě jediným bývalým římskokatolickým farářem v Česku, který vstoupil do registrovaného partnerství s jiným mužem. Tom, jeho partner, se od něj nechal pokřtít. Spolu chodí na zakázané mše, ale třeba i do průvodu na Prague Pride. Dokument zachycuje, jak se oběma daří bořit předsudky o víře a homosexuálech, ale taky o tom, jak žijí a jakými zkouškami prochází jejich víra.

For You – How to Live with Faith when the Church Does Not Want You?

Jirka is probably the only former Roman Catholic parish priest in the Czech Republic who entered a registered partnership with another man. Tom, his partner, got baptised by him. Together, they attend forbidden holy masses as well as the Prague Gay Pride. The documentary shows how they manage to challenge prejudice about faith and homosexuals as well as how they live and what trials their faith has to cope with.

U Jirky a Toma v bytě v kuchyni:

Tom: Jo.

... vysavač (kulisa) Jirka luxuje.

Autorka: Jsme u bývalého faráře Jirky doma v kuchyni. Všudy jsou střepy, Jirkovi se právě povedlo rozbít skleničku.

Tom: Já přinesu vlajku.

Autorka: Tak počkej. Počkej, počkej, ještě je, počkej, až to přestane vysávat. Už to máš?

Vysavač ztichne.

Tak Tome ještě musíš vždycky, popisuj, to, co děláš, jo?

Tom: Jo.

Autorka: Jirkův partner se jmenuje Tom. ...

Tom: Jdu sundat vlajku, kterou jsme vyvěsili z balkonu (jde na balkon).

Autorka: Jde právě na balkon, kde visí duhová vlajka.

Balkon, u Jirky a Toma doma.

Tom: Na prajdovej tejden...

Autorka: Kluci se chystají na pochod Prague Pride.

...vzít s sebou.

Autorka: Proč ji tady máte?

Tom: (kulisa – šustění vlajky) Tak jsme si říkali něk, že když je celý týden festival Prague Pride, takže se k tomu tak přihlásíme veřejně. (kulisa – sundává vlajku)

Autorka: Teď si ji tedy vezmete s sebou, jo?

Vezmeme ji s sebou... (kulisa – cinkání sušáku)... ono se na ní případně dá docela dobře i sedět na trávě...

In Jirka and Tom's kitchen at their flat:

Tom: Yeah.

... hoover (background) Jirka is hoovering.

Author: We are in the kitchen of former priest Jirka. There are glass shards everywhere, Jirka has just broken a glass.

Tom: I'll get the flag.

Author: Wait. Wait, wait, wait till he stops hoovering. Have you got it?

The hoover falls silent.

Tom you always have to...describe what you're doing, okay?

Tom: Okay.

Author: Jirka's partner's name is Tom...

Tom: I'm going to take down the flag we put out the balcony (he goes to the balcony).

Author: He's going to the balcony where the rainbow flag is hanging.

Balcony at Jirka and Tom's.

Tom: For the pride week...

Author: The guys are getting ready for Prague Pride.

...to take it with us.

Author: Why have you got it here?

Tom: (background – the flag rustling) We thought that since it's Prague Pride all week, we'd publicly acknowledge it. (background – he's taking the flag down)

Author: And now you want to take it with you?

We're taking it with us... (background – tinkling of the clothes dryer)... You can even sit on it on the grass if need be...

U Jirky a Toma v bytě v kuchyni:

Jirka: Kafičko...

Autorka: Jirka a Tom jdou dnes oslavit letošní svátek lidí s menšinovým sexuálním zaměřením a translidí.

Jirka: Italský pěkně... moka... (kulisa – cinkání hrníčků)

Autorka: Takhle jako na posilněnou před Pride, jo?

Jirka: Je to na posilněnou před každou náročnou činností, která nás během dne čeká obvykle, takže...
(Jirka podává kávu)

Autorka: S Tomem se kamarádím už deset let.

Autorka: Prosím tě, dáš mi mlíko? Tome, ke kafi?

Tom: Dám ti, dám ti mlíko.

Autorka: Nebo neuznáváte mlíko ke kafi?

Tom: No... (kulisa – Tom popochází po kuchyni) My uznáváme všechno...

Autorka: To máte jako program života?

Tom: My uznáváme diverzitu... (kulisa – zvuk vody ve dřezu)

Jirka: Můžeš mít i kefír (kulisa – Jirka oplachuje něco ve dřezu)

Hudba (kulisa)

Autorka: Jirka s Tomem vstoupili do registrovaného partnerství v lednu 2017. Potkali se přes seznamku.

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Autorka: Zkus si na to vzpomenout, jako kdyby to bylo včera.

Tom: Já jsem v tu dobu, kdy jsme se dohodli, že se potkáme, tak já jsem nevěděl, co Jirka dělá. A takže vlastně pro mě to bylo překvapení, když jsme se dostali na faru v Chocni. A já jsem zjistil, že Jirka je farář. A možná pro mě bylo i překvapení, že mě samotného to nijak nevyvedlo z míry. A vlastně jsme spolu strávili strašně pěknou večer, kdy jsme si povídali, myslím docela dlouho, dlouho do noci u vínka. Což nám zůstalo doteď.

Autorka: Proběhlo něco ještě ten večer?

In Jirka and Tom's kitchen at their flat:

Jirka: Coffee...

Author: Today, Jirka and Tom are going to celebrate this year's festival of people with minority sexual orientation and transpeople.

Jirka: Lovely Italian... mocca... (background – cups tinkling)

Author: To refresh yourself before the Pride March?

Jirka: To refresh ourselves before every difficult task that's ahead of us during the day usually, so... (Jirka hands the coffee)

Author: I've been friends with Tom for ten years.

Author: Please, can you get me milk, Tom, for the coffee?

Tom: I'll give you milk.

Author: Or do you not appreciate milk in coffee?

Tom: Well... (background – Tom walking around the kitchen) We appreciate everything...

Author: Is that your life programme?

Tom: We appreciate diversity... (background – the sound of water in sink)

Jirka: You can even have kefir (background – Jirka rinses something in the sink)

Music (background)

Author: Jirka and Tom entered into registered partnership in January 2017. They met through a dating agency.

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Author: Try to remember it as if it was yesterday.

Tom: At the time we decided we'd meet, I didn't know what Jirka's job was. And so for me it was a surprise when we got to the parish house in Choceň. And I found out Jirka is a priest. It was also maybe a surprise for me that I wasn't disconcerted by the fact. We spent a nice evening together, we talked for quite a long time till late at night drinking wine. Which is something we still do.

Author: Did anything else happen that night?

Tom: Ten večer... já mám v podstatě pocit, že ten večer nic příliš intimního neproběhlo... Mám pocit, že jsme se tak jako přitulili a a pomazlili možná. Ale myslím si, že tím to rozhodně skončilo. Jako nic, nic zásadního víc intimního nebylo.

Ložnice u Jirky a Toma:

Tom: No.

Autorka: Tak šup. Jaký tričko?

Tom: Jaký tričko? Ty si chceš vzít tohle modrý tričko?

Jirka: Hele, já jsem se sladil takhle. Vínový kalhoty, tmavě modrý triko. To by mohlo fungovat. Ale nevím teďka, co Tom?

Tom: Jo, tak vypadáš, jako když jdeš s odpadkama prostě no...

Jirka: Ty bláho!

Autorka: Kluci, vy se, vy se tak nějak, vy nebudete mít žádný cedule, nic takového?

Tom: Ne...

Jirka: Ne, my nejsme ceduloví.

Tom: Ale máme, máme vlajky. (kulisa – cvakne ramínko)

Jirka: Máme vlajky a vezmem si je na záda. Jako suprman.

Autorka: Takže jste nikdy nepřemýšleli...

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Tom: Věděl jsem to vlastně už ve chvíli, když jsme se rozcházeli a já jsem, já jsem dál pokračoval do Brna. Už tehdy jsem věděl, že, že jsem nepotkal jen tak někoho dalšího, nějakýho dalšího člověka, na kterýho si už třeba nevzpomenu nebo se s ním dvakrát potkám a... a... . Ale věděl jsem, že jsem potkal někoho, kdo je velmi zvláštní a pro mě důležitý.

Jirka: Obvykle to bylo tak, že jsem se zamiloval a nějak jsem do toho skočil po hlavě a už to bylo jasné, tady tím způsobem. Kdežto s Tomem to šlo jako by právě od lesa, úplně jinak. Nejprve vybudovat si takové to lidské přátelství a, a teprv postupně se v člověku probouzely nov- hlubší a hlubší dimenze a a to srdíčko začalo tlouci čím dál víc, a vždycky se setkat a ta touha zase se setkat třeba po týdnu. Tome, co děláš teďka o víkendu, nejedeš náhodou přes Choceň? A Tom odpověděl – no a tak můžu jet. A (směje se) a tak zase přijel. A tak dál. Takže pak nakonec to bylo, že jsme se vídávali skoro každý víkend...

Prague Pride:

Tom: That night... I think that night there was nothing too intimate... I think we snuggled up, cuddled maybe. But I think that it definitely ended with that. There was nothing seriously more intimate.

Jirka and Tom's bedroom:

Tom: Well.

Author: Come one. Which T-shirt?

Tom: Which T-shirt? You want to wear this blue T-shirt?

Jirka: Look, I've matched the colours like this – purple trousers, dark blue T-shirt. That could work. Now I don't know about Tom?

Tom: You look like you're taking out the trash...

Jirka: Oh my!

Author: Guys, are you not going to have posters or anything like that?

Tom: No...

Jirka: No, we're not into posters.

Tom: But we have flags. (background – a coat hanger clicks)

Jirka: We have flags and we'll carry them on our backs. Like Superman.

Author: Have you ever thought...

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Tom: I knew it as soon as we said good-bye and I travelled on to Brno. I already knew that I hadn't met just another person of whom I might think sometimes or meet him twice and... But I knew I had met someone who is very special and important to me.

Jirka: I usually fell in love and jumped in it straight and then it was clear. Whereas with Tom it was going the other way round, differently. First building a human friendship and then the deeper and deeper dimensions started to awaken and my heart was beating faster and faster and the desire to meet up again after a week. Tom, what are you doing this weekend? Are you by any chance going through Choceň? And Tom said – Well, I could. And (he's laughing) he came again. And so on. In the end we saw each other almost every weekend...

Prague Pride:

Bubny...

Tom: Tak, na úspěch dnešní akce! (snaží se překřičet bubny)

Jirka: Na krásnej Pride!

Huuuuu (bubny)

Moderátor Prague Pride (kulisa – bubny): Takže zase zdravíme I-boys, ano, skvělé no ale přichází opět náš alegorický průvod. LGBT věřící. Takže zdravíme všechny věřící lidi. A já věřím přátelé, že i vy v něco věříte, a je jedno, jestli věříte v Boha, nebo v peníze, nebo v lásku, prostě hlavní je, že nejste na to sami a že tu víru předáváte dál. Takže zdravíme Logos České republiky – LGBT věřící. Ahoj!

Ahooj! (kulisa – bubny)

Moderátor Prague Pride (kulisa – bubny): No a tady máme první diskotékovej alegorickej vůz. Takže já doufám, že se všichni teďka začnete vlnit a tančit. Takže tančíme v rytmu diska...

Tom (snaží se překřičet hluk): Pojdme asi spíš tamtudy.

Moderátor Prague Pride: Holky prdelky pořádně provětrejte!

Tom: Ech...

Mše pro homosexuály:

A na zemi pokoj lidem dobré vůle... chválíme tě, velebíme tě! (účastníci mše zpívají)

Autorka (kulisa – zpěv na mši): Toma znám z dob, kdy jsme spolu pracovali v nevládní organizaci. Když jsem se od něj dozvěděla, že chodí s římsko-katolickým farářem, říkala jsem si, že to nedopadne dobře. Myslela jsem, že vstoupil do neperspektivního vztahu, který mu přinese hlavně bolest. Jirku jsem tehdy neznala.

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Jirka: Tak je to tak, že já už jsem v podstatě byl na té seznamce dlouhou dobu před tím. Už za svých římských studií. V sobě jsem si říkal, že vyznávám, že Bůh je láska, věřím, že Bůh je láska, ale sám přestávám chápat, co láska vůbec je... A viděl jsem, jak strašně vnitřně vysychám a jako by chřadnu. A tak jsem udělal takovýdle experiment, že jsem zkusil v tom Římě potkat pár lidí. A musím říct, že mě to velmi obohatilo. Jak v otázce třeba přístupu k lidem, k jejich problémům. Myslím, že jsem víc dozrál po všech stránkách. A poprvé jsem připustil, že by ta moje životní cesta mohla vypadat ještě trochu jinak, než to, že budu do konce života knězem, který je vlastně stále sám a dodržuje ten svůj celibát a je v něm spokojený.

Mše pro homosexuály, centrum pro seniory:

Drums...

Tom: So, to the success of today's event! (trying to make himself heard over the drums)

Jirka: To the beautiful Pride!

Hooooo (drums)

Prague Pride host (background – drums): Greeting to l-boys, yes, fantastic, but our allegorical parade is coming. LGBT believers. Greeting to all believer. I think that you too believe in something and it doesn't matter if you believe in God, or money, or love, the main thing is that you're not alone and that you spread that belief. So greetings to Logos Czech Republic – LGBT believers. Hello!

Hello! (background – drums)

Prague Pride host (background – drums): And here comes the first disco allegorical chariot. I hope you'll all start to sway and dance. We're dancing in disco rhythm...

Tom (trying to make himself heard): Let's go that way.

Prague Pride host: Girls, air your bums properly!

Tom: Eh...

Religious service for homosexuals:

And on earth, peace to people of good will... We praise you, we bless you!! (participants sing)

Author (background – singing at service): I've known Tom since we worked together in an NGO. When I found out from him that he was going out with a Roman Catholic priest, I thought it was not going to end well. I thought he entered a relation with bad prospects which will only cause pain. I didn't know Jirka back then.

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: In fact I had been on the dating page for a long time before that. Even during my Roman studies. I told myself that I profess that God is love, I believe that God is love, but I can't understand any longer what love means... And I saw how I was drying up inside and wasting away. So I did this experiment when I tried to meet a couple of people in Rome. I must say it enriched me. In the approach to people and their problems too. I think I matured in all respects. For the first time I conceded that my life journey might look different than being a priest for the rest of my life, being alone, sticking to celibacy and being content with it.

Religious service for homosexuals, a centre for senior citizens:

Výtah... (kulisa)

Autorka (vystupuje z výtahu a potkává Jirku): Ahoj, promiň, dobrý den, já se strašně omlouvám, ahoj, jsem hrozná. ..

Jirka: V pohodě, ještě jsme nezačali....

Dej ať celý vesmír... (kněz zpívá)

Autorka (kulisa – zpěv): Jirka a Tom v neděli navštěvují mši, která se koná v jednom pražském centru pro seniory.

Věrně ti slouží a ustavičně... (kněz zpívá)

Autorka (kulisa – kněz zpívá): Určená je hlavně pro lidi s menšinovým sexuálním zaměřením. I když podle organizátorů jsou na ní vítání všichni bez rozdílu.

Amen... (kněz zpívá)

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Jirka: Zezačátku jsem v sobě vnímal ten velký rozpor, který tam je. Na jednu stranu chvíle blaha. A když člověk zažije ten pocit, že se sblížil s někým, kdo ho naplňuje pocitem lásky, teplem lásky a třeba i nějakou perspektivou, která se tam může otevírat. Na druhou stranu... samozřejmě i takový... v druhý chvíli přijde ta kocovina morální... Kdy si člověk říká: ty jo, tady to přece není možný, takle by to nemělo být... A a já jsem něco slíbil a a teďka jak se teda... jak se teda s tím vyrovnat, jo, jak to řešit. Kde je ta cesta. Takhle, Když jsem se vrátil po studiích v Římě, když jsem se vrátil do Čech, tak jsem si myslel – ok, tam jsem si udělal takový experiment, že jsem poznal víc sám sebe, poznal jsem víc, jak to chodí mezi gayi, navázal jsem několik třeba zajímavých kamarádství a třeba i jeden vztah krátkodobej nebo tříměsíční třeba, jsem si tam prožil. Ale ok, tak teďka ale začínám znova jako by nic, a, na novém místě, s novou chutí, s novými nápady. Tak chci začít a prostě chci žít jako kněz a hotovo. A věřím, že to půjde.

Mše pro homosexuály, centrum pro seniory:

Kněz: Bože, ty nás sytíš pramenem života, a voláš nás, abychom věrně sloužili Kristu, králi nebe i země. Pomáhej nám, ať v této službě vytrváme až do konce, abychom mohli spolu s ním věčně žít, v nebeském království.

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Jirka: Ta práce je nádherná. Myslím, že se mi i dařilo. Ale ve chvíli, kdy člověk v sobě nosí nějaký takový rozpor vnitřní, velkou vnitřní třeba i touhu nenaplněnou a velký vnitřní smutek z té samoty a takovou nespokojenost z toho, že člověk nemůže na venek říct všechno o sobě, a musí si člověk držet spoustu věcí jako tajemství pro sebe, tak to je něco, co člověka vyčerpává taky. A já jsem věděl že, už po těch třeba 15 letech nebo 14 letech toho bytí knězem tak už mi docházejí síly na to a potřebuji nějakou zásadní změnu. (kulisa – kněz mluví na mši)

Lift... (background)

Author (getting off the life and meeting Jirka): Hi, sorry, hello, I'm really sorry, I'm terrible...

Jirka: It's okay, we haven't started yet....

May the whole universe... (the priest is singing)

Author (background – singing): On Sundays Jirka and Tom go to a mass that takes place in one centre for senior citizens in Prague.

Dutifully serving you and ceaselessly... (the priest is singing)

Author (background – the priest is singing): It is primarily for people with minority sexual orientation. According to the organisers though, everyone is welcome.

Amen... (the priest is singing)

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: At the beginning I sensed the great discrepancy there. On the one hand, moments of bliss. And the feeling you have become close to someone who fills you with feelings of love, the warmth of love and also the perspective that can open up. On the other hand... of course also... in the next moment comes the moral hangover... When you tell yourself: it's not possible, it shouldn't be like this... and I've promised something and now... how do I come to terms with it, how to solve it. Where is the way. When I returned to the Czech Republic after studying in Rome, I thought – okay, I did an experiment there, I got to know myself better, I learned how it works between gays, I made a few interesting friendships and I had one short, or three-month relationship. Okay, but now I start over as if nothing has happened, in a new place, with a new fervour, with new ideas. I want to start, I want to live like a priest and that's it. I believe it will work.

Religious service for homosexuals, a centre for senior citizens:

Priest: Lord, thou feed us with the spring of life and call upon us to serve Christ, the king of heavens and earth. Help us persevere in this service to the end so that we may live together with him in the heavenly kingdom.

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: The work is wonderful. I think I was quite good. But when you carry an inner discrepancy, a great inner desire that is not fulfilled and a great inner sadness from the loneliness and a kind of dissatisfaction from the fact that you can't openly say everything about yourself and need to keep a lot of secrets, that's something that tires you out. I knew after those 15 or 14 years of being a priest that my strength was running out and that I needed a fundamental change. (background – priest talking at a mass)

Kněz: Za ty kameny té církve...

Autorka: A jak jsi tedy od toho pocitu, že potřebuješ změnu, dospěl k tomu, že prostě půjdeš na seznamku a že půjdeš na seznamku hledat muže...

Jirka: Tak to byla jedna z cest, jak to řešit. Možná taky poznat víc prostředí gayů, ke kterým člověk patří. To jsem si uvědomil někdy během svých vysokoškolských studií, že to mám takhle. A jakkoli třeba víc jak deset let se mi dařilo dodržovat požadavky, které jsou na kněze kladeny – včetně slibu čistoty – to znamená, že člověk nebude mít člověk žádný vztahy, hlubší, konkrétně zvláště sexuální, tak to se mi dlouhou dobu dařilo, ale nějakým způsobem to tělo mě začalo dobíhat a ta potřeba srdce taky prožívat tu dimenzi intimity a a společnosti, hlubokého společenství s někým dalším, tak se s tou blížíící se čtyřicítkou začala velmi silně hlásit a...

Mše pro homosexuály, centrum pro seniory:

Autorka: Si možná budu točit, jak si to tak hezky balíte... (kulisa – přistupuje ke stolu, kde leží bedna na potřeby pro mši, cinkání předmětů)

Autorka: Jirka po mši pomáhá jáhnovi Jaroslavovi balit.

Jirka: celej kostel se vejde do jedný banánovky, to je dobrý... (kulisa – pomáhá balit)

Autorka: Jaroslav už by při mši asistovat neměl. Církev ho zbavila pověření. (kulisa – cinkání věcí)

Jirka: Kalich, miska, eeee, nějaký konvičky tady, svíčky, hostie, misál... (kulisa – Jirka popisuje)

Autorka: Jaroslav ale spolu s knězem Davidem pořádá mše právě pro sexuální menšiny.

Jáhen: Ano, církev ví, že tady jsou ty mše, eeeee, máme to zakázaný je dělat. (kulisa – cinkání) A přesto je děláme – protože si myslíme, že to, co děláme, tak by církev měla dělat. A bude jednou dělat. To znamená úplně normálně bez jakýchkoliv okolků nebo bez jakýchkoli bez jakéhokoli zdráhání se věnovat prostě lidem, kteří mají specifický pastorační řečněme potřeby. Jo. Takle to prostě děláme. (kulisa – balí věci)

Autorka: No a když vlastně je to zakázané... Ono se to dá zakázat dělat mši?

Jáhen: Může... (kulisa – šustění věcí při balení) biskup může zakázat výkon bohoslužeb na svém vlastním území, že jo, na území diecéze.

Autorka: A jak vy se s tím vyrovnáte, že to teda porušujete?

Jáhen: Úplně řečněme možná jednoduše, ale spravedlivý zákaz neváže. Zákazů v době komunismu, v době totality byla celá řada a nebylo spravedlivé je poslechnout. To znamená, ve chvíli kdy ta vláda vydá nespravedlivý zákaz, kdy biskup vydá nespravedlivý zákaz, takový zákaz nemá platnost, jako z etického hlediska.

Priest: For the stones of the church...

Author: And how did the feeling of needing a change develop into the decision of joining a dating page to search for a man...

Jirka: It was one way to solve the situation. Maybe to get to know the gay scene more. I realised this sometime during my studies that it's my situation. Although I was able to fulfil the requirements placed on priests for over ten years – including the oath of celibacy – this means that you don't have any other relationships, deeper ones, specifically sexual ones, and I managed this for a long time, but at some point my body and my heart started to catch up with me and the need to experience the dimension of intimacy and society, of a deep society with someone else, that feeling started to present itself as I was nearing my fortieth birthday and...

Religious service for homosexuals, a centre for senior citizens:

Author: I think I'm going to record you packing... (background – approaching the table with a box with things necessary for the mass, clinking of objects)

Author: Jirka helps the deacon Jaroslav pack up after mass.

Jirka: The whole church fits into one banana box, that's great... (background – helping pack up)

Author: Jaroslav shouldn't assist at the service. The church took away his authorisation. (background – clinking things)

Jirka: The chalice, the bowl, a couple of jugs here, candles, wafers, missal... (background – Jirka is describing)

Author: But Jaroslav and priest David organise services for sexual minorities.

Deacon: Yes, the church knows the services take place here, we are forbidden to do them. (background – clinking) And yet we do them – because we think that what we are doing is what the church should be doing. And it will be doing it one day. That means without any ado or without hesitation it will engage with people who have specific pastoral, let's say needs. Like this it's us who do it. (background – packing things)

Author: Well, and as it's forbidden... Is it possible to forbid someone to do a mass?

Deacon: It is... (background – rustling of things) the bishop can forbid the performance of church services in his district, in the diocese.

Author: How do you deal with the fact that you breach this?

Deacon: Let's say in a simple way, an unjust prohibition is not binding. There were many prohibitions during the Communist era, in the totalitarianism and it wasn't just to obey them. This means that when the government issues an unjust ban, or the bishop issues an unjust ban, such a ban is not valid for ethical reasons.

Jirka: No, takže jdeme posedět, popít nějaký pivečko, vínko (kulisa – cinkání klíčů) do Q kafé. Takže pojdte s náma, jestli chcete. Jak jakkoliv. Už jste byli někdy v gay baru?

Autorka: Ne.

Jirka: No tak pojdte. (kulisa – smích, postupně lidi odcházejí)

Autorka: Jirka o opuštění služby v církvi poprvé začal přemýšlet, kdy mu bylo 33. Rozhodl se o pět let později, když Toma ještě neznal. A světil se s tím mámě.

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Jirka: To bylo právě v těch mých vosma-třiceti zhruba...

Autorka: Ona nic netušila?

Jirka: Tak na to jsem se jí taky ptal. (směje se) Jestli, jestli, jestli to věděla nebo nevěděla. Ona říkala tak že tak jako padesát na padesát ale. Ale v těch osmatřiceti vlastně, tak jsem právě, když už jsem se rozhodl, že teda budu odcházet z té služby, a vlastně nikomu jsem to neříkal, jenom opravdu takhle v rámci rodiny. Tak jsem právě říkal, jestli by bylo možný pak nějak vyřešit třeba nějakou moji konkrétní potřebu nějakého bydlení (směje se) a tak. A a jenom tak jako mezi řečí – ale ale vnučata ode mě nečekej, protože, protože to mám takhle (usmívá se). Tak mamka se zachovala jako ta nejlepší máma na světě. A prostě mi dala najevo, že že prostě jsem stále její syn a a že za mnou naprosto stojí a bere bere to všechno takové, jaké, jaké to je. A tak jsem pochopil, že mám úplně tu nejlepší mámu na světě. A druhý den ráno jsem pak šel, to byla neděle, tak jsem pak šel, přijel jsem do, do té do své farnosti a šel jsem do kostela úplně s takovou úplně úžasnou radostí v srdci, že i nakonec mateřská láska, zvláště v určitéch chvílích, je obrazem lásky, v kterou věříme, že ji nacházíme v nebi.

Tom: Mě přijde, že pro moji mámu (usměje se) bylo vlastně mnohem větší bomba, než to, že jsem jí řekl, že jsem gay, tak to, když jsem jí řekl, že mým partnerem je katolický kněz, a notabene to, že prostě já sám do toho kostela chodím, protože sám to tak cítím. A s tím vlastně souvisí to, že já jsem asi svojí mámě nikdy neřekl, že jsem pokřtěnej. A, avlastně já (usmívá se) jsem pokřtěnej. Protože já jsem prostě nechal pokřtít. A takže...

Autorka: Má, máma to neví?

Tom: A vlastně máma to asi neví... Protože (smích) protože vlastně tím, že moje máma je úplně jako mimo to prostředí tý víry a je i mimo moje nějaký prostředí víry. Ačkoli se bavíme jako by o všem. Tak o tý víře se bavíme ve smyslu toho, jako že jí řeknu, jo hele v neděli večer já nemůžu, já jdu na mši jako, a ona řekne, jo jo jasný, tak se domluvíme na pondělí. V tomhle smyslu se bavím se svojí mámou o svý víře.

Gay bar:

Hrušku, jabko.... (kulisa – číšník obsluhuje)

Jirka: So we're going for a beer, wine (background – keys clinking) to Q café. Come with us if you want. Whatever. Have you ever been to a gay bar?

Author: No.

Jirka: Come along then. (background – laughter, people gradually leave)

Author: Jirka started thinking about leaving his church service when he was 33. He decided five years later when he didn't know Tom yet. And he confided in his mum.

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: It was when I was around 38...

Author: Did she not suspect anything?

Jirka: I asked her that too (laughing). Whether she knew it or not. She said it was fifty fifty. But when I was 38, when I had already decided I would leave the service and I didn't tell anyone, only within my family. I said whether we could somehow work out my housing (he's laughing) and so on. And just like that I said – but don't expect any grandchildren from me, because I'm like this (smiling). My mum reacted like the best mother ever. She just made it clear that I'm still her son and that she supports me and takes things as they are. So I realised I have the best mum in the world. The next day, it was Sunday, I went to my parish with a fantastic joy in my heart that even motherly love, especially at certain moments is an expression of love which we believe we can find in heaven.

Tom: I think that for my mum (he smiles) it was a much bigger shock when I told her that my partner is a Catholic priest, than when I told her I'm gay. Even more so when I told her I go to the church because that's how I feel it. Another thing is related to that is that I've never told my mum that I was christened. And in fact (smiling) I am christened. I decided to get christened. So...

Author: Your mum doesn't know?

Tom: And I think my mum doesn't know it... Because (laughing), because my mother is outside the circles of faith and she is also outside my circles of faith. Although we talk about everything. We talk about faith only when I tell her that I can't do something on Sunday evening, because I'm going to a mass and she says, Sure, we'll do it on Monday. This is how I talk about my faith with my mum.

Gay bar:

Pear, apple.... (background – the waiter attending)

Autorka: Po mši jdou účastníci většinou na pokec do gay baru. Probírají, co nového, taky se seznamují. Mluví i o svých zkušenostech s církví a se svou orientací. (kulisa – zvuky v baru)

Hudba...

Účastník mše: Já jsem třeba svému faráři, předtím ještě než jsem pokřtěnej byl, tak jsem mu to řek....

Účastník mše: Jo?

Účastník mše: A asi a von to prostě jako vzal dobře. Nebo já jsem tehdy věřil, že to vzal dobře. On mi na to řekl, že, mě to jako neurčuje jako člověka, že můžu žít, jak jako chci. Nebo ne. Ne. Ne že jako by...(ťuknutí sklenice o stůl). On řekl, že i jako gay že můžu žít dobrej život a že na tom to nestojí. A já jsem vlastně na základě toho potom nějaký dva roky, rok jistě, jsem chodil chodil do kostela. Dokončil jsem tu přípravu na katechumenát. Pak jsem chodil do kostela, cítil jsem se tam strašně dobře, jako že mě ten můj pan farář jako že mi rozumí. No ale ale potom vlastně jsme nějak došli k tomu, že mi nerozuměl, asi si to rozmyslel nebo tak nějak.

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Jirka: Prostě ta linie je takovádle, že zkrátka, když seš gay, tak prostě seš určenej k tomu, abys celej svůj život byl, žil v celibátu. Jsou lidi, kteří to třeba dají, kteří třeba opravdu třeba i svým nastavením tak tak jsou schopni to zvládnout a klobouk dolů před nimi taky. Ale nemyslím si, že tohlenc to je něco, co by se povinně mělo naordinovat všem.

Tom: Podle mě Ježíš nikdy nemluvil o gayích a nikdy neříkal, že prostě gayové to mají mít tak anebo to mají mít onak. Ale ve chvíli, kdy někdo vytáhne pasáž ze Starýho zákona a řekne, že muži, kteří lehají s muži, mají být prostě zabiti – to je absurdní. Protože to prostě nic neříká o dlouhotrvajícím partnerství dvou mužů v dnešní společnosti.

Jirka: www.primakluci.cz... (kulisa – Jirka ťuká do počítače)

Autorka: Takže to je vaše stránka...

Autorka: Tom zůstal pracovat v nevládním sektoru, k tomu ale provádí turisty po Praze. Jirka začal s průvodcovstvím taky. Může u toho využít svou italštinu. Spolu ale chtějí dělat ještě jednu věc: pomáhat homosexuálům z konzervativních věřících kruhů.

Jirka: A zároveň taky chce nabídnout určitej servis nějakých třeba informací a rad. Máme tady sekci Pro tebe. Pracovně jsme to nazvali Pro tebe.

Autorka: Už to tak asi zůstane.

Jirka (kulisa – ťuká do stolu): Asi to zůstane, to uvidíme. Je tam zatím jenom jeden článek v této chvíli...

Tom: Ehhh.. si myslím že je naprosto zásadní říct lidem, obecně, říct lidem, že ve chvíli, kdy jsem gay, tak to není důvod pro to, abych se zabil. A to si myslím, že je naprosto klíčový.

Author: After the mass, the participants usually go for a chat to a gay bar. They talk about what's new and they get acquainted. They talk about their experience with church and with their orientation. (background – bar sounds)

Music...

Participant of the mass: I told my priest before I was christened....

Participant of the mass: Really?

Participant of the mass: And he seemed to accept it. Or I thought back then that he accepted it. He said that it doesn't determine me as a person, that I can live as I like. Or no. No, no, that like... (the tap of a glass on the table). He said that even as a gay I can live a good life and that it's not essential. And on the basis of that I went to church for two years, or a year at least. I finished the preparation for catechuminate. Then I went to church and felt really good that the priest understands me. But then we somehow realised that he hadn't understood me, or he changed his mind or something.

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: The doctrine is that if you're gay, you're destined to live in celibacy all your life. There are people who can manage, whose predisposition makes them able to manage it and hats off. But I don't think this is something to prescribe to everyone.

Tom: In my opinion Jesus never talked about gays and never said that gays should live like that or like this. But as soon as someone takes a passage from the Old Testament and says that men who lie with men should be killed – that's simply absurd. Because it doesn't say anything about a long-term partnership of two men in today's society.

Jirka: www.primakluci.cz... (background – Jirka typing at a computer)

Author: So that's you webpage...

Author: Tom continued working in the NGO sector, plus he works as a guide for tourists. Jirka started guiding as well. He can use his knowledge of Italian. Together they want to do another thing: helping homosexuals from conservative religious circles.

Jirka: At the same time it wants to provide a service of for example information and advice. That's why there is a section For You. The working name is For You.

Author: That's how it's going to stay.

Jirka (background – knocking at the table): Probably it's going to stay, we'll see. At the moment there is just one article...

Tom: Err.. I think it's essential to tell people, in general, that when I'm gay it's not a reason to kill myself. And I think that's really key.

Jirka: A to je i moje zkušenost tady třeba s jedním vlastně kamarádem, kterého znám od doby, kdy on byl úplně maličký. Maličká dítě. A jeho rodina prostě ho vlastně odepsala. On má teďka trvalý bydlíště na městském úřadě. Nebo na místním, na obecním úřadě. A, a prostě doma, když přijede, tak na něj tak jako koukaj a prostě pořádně se s ním nechtějí bavit, aspoň to, co říká, a je to je to tak jako hodně chladný. A prostě, a jedinou příčinou toho všeho je, že je gay.

Autorka: A rodina je věřící?

Jirka: A ta rodina je velmi silně věřící, velmi silně zakotvená právě jako i v tom prostředí tradiční malé obce, jo, v podhůří vlastně Vysočiny a jeho rodiče mají pocit, že kdyby ho přijali takového, jaký je, a postavili se za něj, tak že všichni ostatní, že že si všechny ostatní znepřátelí.

Autorka: V té obci?

Jirka: V té obci, a v té své rodině a tak dál...

Hudba (kulisa)

Tom: To, co mě teď nejvíc tíží, není můj život věčný, a protože mi katolická církev říká, že bude jako hodně zatraceně špatnej. Je to, je to to, co ta katolická církev dělá vůči těm ostatním lidem. To je to, co mě jako vlastně mě strašně štve, a to je to, co bych chtěl změnit a i za cenu nějakého aktivismu v týhle oblasti...

Hudba (kulisa)

Tom: A koneckonců jako ať si církev trhne nohou, co se týká mého vztahu s Bohem, to je moje věc a já jsem schopnej se s tím velmi dobře vypořádat, podle mě... Takhle to každě nemá. A ve chvíli, kdy prostě je někdo dospívající teenager, kterej si uvědomí, že je gay, a vokolo sebe má jen konzervativní katolíky, tak si myslím, že on je ten zranitelnej. Jo...

U Jirky a Toma v bytě. Jdeme ke knihovně, Jirka rozsvěcí:

Jirka: Takže tady rozsvítíme... Aaaa... tuhle knihovnu jsme vlastně teprv nedávno takhle dali do kupy. Stěhovali jsme se už před mnoha měsíci, ale... (kulisa – rozepínání zipu) knihovna nějak jako trochu zaspávala. Doteď ka jsem se hodně, hodně jsem studoval ty věci kolem českých dějin a kolem Prahy. Takže teďka tady máme... tady vidíš spoustu různých knih, třeba i v jinejch jazycích, takový průvodce. No a tady je ta bible... (kulisa – šustění stránek)

Autorka: To je která?

Jirka: Tady tohle to je zrovna české ekumenické překlad. (kulisa – šustění stránek) To je bible, kterou jsem dal Tomovi. Aby měl taky celou bibli. Takže tady máme vlastně společnou...

Autorka: Takže on neměl před tím bibli?

Jirka: On před tím neměl bibli. No. (smích)

Autorka: Čtete si spolu?

Jirka: That's my experience for example with one friend whom I've known since he was little. A baby. His family wrote him off. Now he has official domicile at the town hall, the local municipality. At home, when he arrives they stare at him, they don't want to talk to him, or from what he says it's really a cold treatment. And the only reason is he's gay.

Author: His family are religious?

Jirka: The family is deeply religious, very strongly anchored in the environment of a small traditional village in the foothills of Vysočina and his parents think that if they accepted him as he is and stood up for him that they would alienate everyone else.

Author: In the village?

Jirka: In the village, in their family and so on...

Music (background)

Tom: What weighs on me now the most is not my eternal life, because the Catholic church says that it's going to be really bad. It's what Catholic church does to other people. That's what really makes me angry, what I would like to change even by being actively involved in this field...

Music (background)

Tom: After all, the church can go stuff itself when it comes to my relationship with God, that's my thing and I'm able to come to terms with it very well I think... That's not how it works for everyone. And when a teenager realises he's gay and he only has conservative Catholics around, I think he's vulnerable. Yeah...

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Jirka: We'll turn the light on... And... we've only put this library together recently. We moved a long time ago, but... (background – unzipping) the library took long. So far we have... as you can see there are many books in different languages, guide books. And here is the Bible... (background – pages rustling)

Author: Which one is it?

Jirka: This one is a Czech ecumenical translation. (background – pages rustling) This is the Bible I gave to Tom. To have a whole Bible. We have a shared...

Author: He didn't have a Bible before?

Jirka: He didn't have a Bible. (laughter)

Author: Do you read together?

Jirka: Eeee, nečteme si spolu. (usmívá se) Abych řekl pravdu, tak já se bibli věnuju spíš tak vždycky jednou za týden kolem neděle. Eeee, rád si přečtu čtení, který přicházej na tu neděli. Bud'ťo před tím nebo prostě při tý bohoslužbě, člověk ji slyší a pak třeba ještě se k tomu člověk může vrátit.

Autorka: Tadle ta... tahle ta je taková speciální, protože ona se dá zapnout na zip.

Jirka: No, to je takový šikovný vydání na cesty. Jenže, že jo, to zase, už dneska, když má člověk mobilní telefon nebo placičku velkou, tak v podstatě máš bibli tam, jo. Takže už ji netaháme s sebou. Ale ve chvíli, kdy třeba člověka něco napadne nebo tak, tak jako, tak si tak si otevře něco nějakéj...

U Jirky a Toma v bytě u jídelního stolu:

Autorka: Sice gayové a lesby chodí v neděli večer na svou vlastní bohoslužbu, protože nechtějí poslouchat nějaké narážky a výčitky, ale tys ty teda máš za to, že to nebude teda dlouho trvat.

Jirka: Já jsem přesvědčeněj, že v horizontu, nevím, nedokážu posoudit, jestli dvou let, pěti let, deseti let, tak se mnoho věcí změní. I zvláště tady v Čechách. A že se nám všem bude mnohem jako by líp dýchat.

Autorka: A z čeho vychází to tvoje přesvědčení?

Jirka: Z optimismu.

Jirka: Ne, tak tak jako, už jenom to, že prostě fakt jako znám spoustu dobřejch kněží, kteří jsou jako mnohem víc otevření. A ve chvíli, kdy třeba i my s Tomem a pak jako i další lidi, prostě gayové se nebudou stydět a nebudou se bát hovořit o svém o svém životě, třeba i s lidma z církve, s věřícíma, s kněžíma, tak najednou prostě spousta z těch jako by toho nepochopení a těch předsudků padne. Tahle věc se nedá zastavit. Je to proměna. Nakonec je to věc boží, a není to věc naše. Ať bůh sám si v lidských srdcích prostě udělá ten prostor a věřím tomu, že... boží duch není prostě nějakéj mrzák a věřím, že Ježíš Kristus taky nebyl žádněj přizdisráč a a že my jsme následovníky tohodle Ježíše Krista, který dal svůj život a nebál se.

Hudba (kulisa)

Autorka: Jirka je jeden z mála bývalých farářů římsko-katolické církve, ne-li jediný, který v Česku vstoupil do registrovaného partnerství. Teď jsou Tom a Jirka-spolu už tři a půl roku a doufám, že jim to bude fungovat i dál.

Jirka: Err, we don't read together. (smiling) To be frank I devote my time to the Bible usually once a week around Sunday. I like to read the part that is coming that Sunday. Either before or during the service, you listen to it and then you can go back to it.

Author: This one... this one is special, because you can zip it up.

Jirka: It's a handy travel issue. But today, when you have a mobile phone, or the flat screen, you have the Bible there. So I don't cart it around any longer. But when you get a thought or something, you can open a...

In Jirka and Tom's flat at the kitchen table:

Author: Although gays and lesbians go to their own service on Sunday night, because they don't want to listen to insinuations and accusations, but in your opinion it's not going to take long.

Jirka: I believe that in the horizon of, I don't know, I can't tell whether two years, five years, ten years, many things will change. Especially here in the Czech Republic. And that we all will find it easier to breathe.

Author: And what is this trust of yours based on?

Jirka: On optimism.

Jirka: No, just the fact that I know a lot of good priests who are much more open. And when we, Tom and I and then other people, in short gays will not feel embarrassed and won't be scared to speak about their lives, even with people from the church, with believers, with priests, suddenly a lot of the misunderstanding and prejudice will fall. This thing can't be stopped. It's a change. In the end it's a God's thing, it's not our thing. May God make space in people's hearts and I believe that... the Holy Spirit is not a wretch and I believe that Jesus Christ wasn't a coward and that we are the followers of Jesus Christ who gave his life and wasn't scared.

Music (background)

Author: Jirka is one of the few former Roman Catholic priests, if not the only one, who entered into registered partnership in the Czech Republic. Tom and Jirka have been together for three and a half years and I hope things will continue to work well for them.